

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Olympiakomitean lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta (HE 141/2024)

Suomen Olympiakomitea kiittää eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostoa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä. Olympiakomitea kiinnittää lausunnossaan huomiota esityksen vaikutuksista liikuntaan ja urheiluun.

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettua lakia. Esityksen mukaan 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan, ml. urheilu- ja liikuntapalveluja, pääsyä urheilutapahtumiin, urheilutilojen käyttöä sekä esiintyvän taiteilijan, urheilijan tai muun julkisen esiintyjän esityksiä. Lisäksi muutokset henkilöliikenteen ja majoitustoiminnan verotukseen nostavat liikunta- ja urheilutoiminnan kustannuksia.

Esityksessä ehdotetut muutokset ovat osa hallitusohjelman julkisen talouden tasapainottamistavoitetta tukevia veropoliittisia toimia. Toimet ovat kuitenkin ristiriidassa Petteri Orpon hallitusohjelman kanssa, jonka tavoitteena on, että *kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän*. Hallitusohjelman mukaisesti hallitus tavoittelee veropolitiikalla kotitalouksien ostovoiman kohentumista. Kuitenkin liikuntapalvelut ja tapahtumien pääsyliput kallistuessaan lipuvat yhä useamman suomalaiset ulottumattomiin.

Vaikutukset liikkumiseen, liikuntaan ja urheiluun

Esityksessä alennettu arvonlisäverokanta nousee 10 prosentista 14 prosenttiin. Välittömänä vaikutuksena arvonlisäverollisten liikuntatilojen hinnat nousevat urheiluseuroille ja liikkujille, nostaten harrastamisen kustannuksia yhdessä inflaation kanssa. Samalla kilpailu- ja leiritoiminnan kulut nousevat matka- ja majoituskulujen kasvun myötä. Lisäksi elinkeinotoimintaa harjoittavien urheiluseurojen lippujen hinnat nousevat. Tapahtumateollisuus ry:n teettämän talouspoliittisen selvityksen mukaan arvonlisäveron korotus vähentää tapahtumatoimialan päätoimisten työllisten määrää 425–680 henkilötyövuoden verran. Myös

Suomen Olympiakomitea

Valimotie 10

00380 Helsinki

aiemmin voimaantullut yleisen arvonlisäverokannan nostaminen kohdistuu liikuntaan, koska yleisessä kannassa ovat opetusta ja ohjausta sisältävät liikuntapalvelut. Seurajohtajien¹ lisäksi huolta alv-korotuksesta kantaa valtaosa suomalaisista.² **Olympiakomitea näkee, että arvonlisäveron korotukset heikentävät suomalaisten mahdollisuuksia liikkua, harrastaa ja nauttia urheilusta.**

Liikuntapalveluiden arvonlisäveron korotus tuottaa valtiolle VM:n arvion mukaan ainoastaan 12 miljoonaa euroa vuodessa. Korotuksen vaikutus valtiontalouteen on siis lähes mitätön, mutta haitta merkittävä. Korotukset ovat myös räikeässä ristiriidassa hallitusohjelman kanssa. **Hallitusohjelmaan kirjattu selvitys liikunnan tukemisesta verotuksen keinoin tulisi toteuttaa mahdollisimman pian, ja alv-korotuksista tulisi laatia liikunta- ja liikkumisvaikutusten arviointi. Olympiakomitea esittää, että liikunnan alv-kohtelua selkiytetään hallitusohjelman mukaisesti ja jatkossa kaikki liikunnan edistämiseen liittyvä verotus olisi alemmassa alv-kannassa.**

Liikunnan ja urheilun rahoitus

Valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2025 ehdotetaan liikuntaan ja urheiluun **noin 155 miljoonaa euroa**. OKM:n valtionavustusleikkausten myötä **liikuntabudjetti pienenee noin 11 miljoonaa euroa eli noin 7 %** vuoden 2024 talousarvioesitykseen nähden. Myönteistä on, että budjettiriihessä valtionvarainministeriön liikuntaan ja urheiluun kaavailemat leikkaukset lähes puolittuivat. **Olympiakomitea on erittäin huolissaan hallituskauden loppua kohti kiristyvistä leikkauksista OKM:n valtionavustuksiin.** Julkisen talouden suunnitelman mukaan OKM:n valtionavustuksiin kohdistetaan vuodelle 2026 vielä -75 M€ lisäleikkaukset, joita ei ole vielä kohdennettu eri toimialoille.

Hallitusohjelmassa on historiallisen vahvat kirjaukset liikunnasta ja urheilusta, mutta edellä kuvatut leikkaukset eivät tue tavoitteiden saavuttamista. Liikkumiseen tulee satsata, jotta hallitusohjelman tavoitteeseen liikkeen lisäämisestä päästään. Suomalaisten heikkenevä toimintakyky on miljardiluokan ongelma, joka vaatii kunnianhimoisia ratkaisuja sekä liikuntabudjettiin kaavailtujen leikkausten hillitsemistä.

Yhdessä arvonlisäveronkiristyksien, kuntien taloustilanteen, kotitalouksien taloustilanteen, elinkeinoelämän epävarman tilanteen sekä yleisen kustannustason nousun vuoksi urheiluseuroilla on kova paine nostaa jäsen- ja osallistumismaksujaan. Vaarana on, että erityisesti heikoimmassa asemassa olevat lapset ja nuoret putoavat pois harrastustoiminnasta. Samoin yhä harvemmalla on mahdollisuudet ostaa kaupallisia liikuntapalveluja tai käydä urheilutapahtumissa. **Olympiakomitea toivoo, että eduskunta huomioi nämä toisistaan irralliset kehityskulut, joilla on vakavia yhteisvaikutuksia liikkumiseen, liikuntaan ja urheiluun Suomessa.**

¹ Olympiakomitean seurakysely 6.11.2023 ([linkki Olympiakomitean verkkosivuille](#))

² Kantar Publicin kysely 23.10.2023 ([linkki Olympiakomitean verkkosivuille](#))

Lopuksi

Liikunnan ja urheilun edistämiseksi on keskeistä, että yhteiskunnan tuki, ml. verohuojennukset, säilyisi pitkäjänteisesti. Alennettu alv-kanta on tukenut liikunnan ja urheilun edellytyksiä eri tavoin. Liikkumisella, liikunnalla ja urheilulla on merkittävä rooli suomalaisten fyysisen kunnon, henkisen kriisinkestävyyden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa.

Liikunnalla ja urheilulla on myös merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia. UKK-instituutin mukaan liian vähäisen liikkumisen ja paikallaanolon kustannukset yhteiskunnalle ovat vuosittain yli 4,7 miljardia euroa. Liikunnan ja urheilun laajaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaa hyvin se, että seuratoimintaan osallistuu eri rooleissa peräti 1,8 miljoonaa suomalaista ja että seuroissa vapaaehtoistyötä tekee peräti 500 000 suomalaista. Vapaaehtoistyön taloudellinen arvo on jopa 700 miljoonaa euroa vuosittain.

Pariisin olympiakisat ovat osoittaneet jälleen, että huippu-urheilu koskettaa lähes koko kansakuntaamme ja tarjoaa mahdollisuuden irtautua arjesta, inspiroitua sekä kokea suuria tunteita. Yli 70 prosenttia suomalaisista pitää huippu-urheilumenestystä tärkeänä, ja urheilutapahtumat ovat vuodesta toiseen katsotuimpien tv-lähetysten kärkisijoilla. On tärkeää, että huippu-urheilun seuraaminen on jatkossakin suomalaisille mahdollista – niin ruudun äärellä kuin paikan päällä jännittäen.

Olympiakomitea toivoo, että eduskunnan valtiovarainvaliokunta tunnistaa lausunnossaan liikunnan ennaltaehkäisevän merkityksen julkisen talouden pitkän aikavälin kustannusten nousun hillitsemiseen.

Helsingissä 15.10.2024

Taina Susiluoto
Toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea